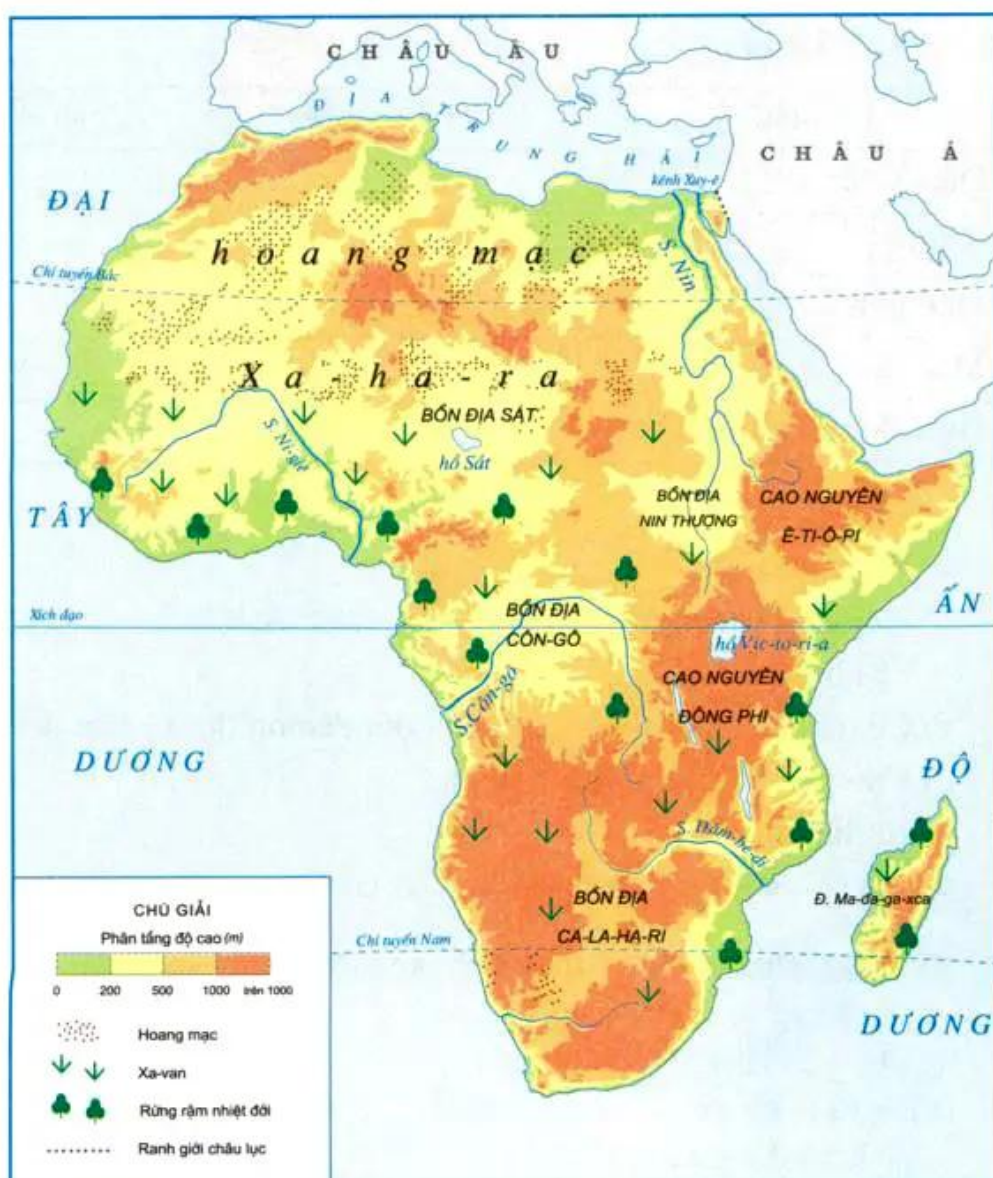

BÀI 23

CHÂU PHI

1. Vị trí địa lí, giới hạn

- Quan sát hình 1, cho biết :
- + Châu Phi giáp các châu lục, biển và đại dương nào ?
- + Đường Xích đạo đi ngang qua phần lãnh thổ nào của châu Phi ?

Hình 1. Lược đồ tự nhiên châu Phi

Châu Phi nằm ở phía nam châu Âu và phía tây nam châu Á. Đại bộ phận diện tích nằm giữa hai chí tuyến, có đường Xích đạo đi ngang qua giữa châu lục.

– Dựa vào bảng số liệu ở bài 17, cho biết châu Phi đứng thứ mấy về diện tích trong các châu lục trên thế giới ?

2. Đặc điểm tự nhiên

Châu Phi có địa hình tương đối cao. Toàn bộ châu lục được coi như một cao nguyên khổng lồ, trên có các bồn địa lớn.

– Quan sát hình 1, em hãy :

+ Đọc tên các cao nguyên và bồn địa ở châu Phi.

+ Tìm và đọc tên các sông lớn của châu Phi.

Vì nằm trong vòng đai nhiệt đới, diện tích rộng lớn, lại không có biển ăn sâu vào đất liền, nên châu Phi có khí hậu nóng và khô bậc nhất thế giới.

a) Hoang mạc

b) Rừng rậm nhiệt đới

c) Xa-van

Hình 2. Một số cảnh thiên nhiên của châu Phi

Ở Bắc Phi có hoang mạc Xa-ha-ra lớn nhất thế giới, khắp nơi chỉ thấy những bãi đá khô khốc, những biển cát mênh mông. Tại đây, nhiệt độ ban ngày có khi lên tới hơn 50°C, ban đêm có thể xuống tới 0°C. Vì khô hạn nên sông hồ ở đây cũng rất ít và hiếm nước.

– Hãy tìm vị trí của hoang mạc Xa-ha-ra trên hình 1.

Khoảng $\frac{1}{3}$ diện tích châu Phi có khí hậu chia làm hai mùa : mùa mưa và mùa khô. Nơi mưa nhiều, có rừng rậm nhiệt đới phát triển. Nơi đủ độ ẩm thì có rừng thưa. Ở những nơi mưa ít xuất hiện đồng cỏ cao, cây bụi gọi là xa-van. Trên đồng cỏ mênh mông đó, thỉnh thoảng nổi lên một vài cây keo, hoặc cây bao báp. Bao báp là loại cây thân gỗ to, có thể sống được hàng nghìn năm.

Trong xa-van có nhiều động vật ăn cỏ như ngựa vằn, hươu cao cổ, voi và động vật ăn thịt như báo, sư tử, linh cẩu,...

– Em hãy tìm trên hình 1 những nơi có xa-van.

Châu Phi ở phía nam châu Âu và phía tây nam châu Á, có đường Xích đạo đi ngang qua giữa châu lục. Châu Phi có khí hậu nóng và khô bậc nhất thế giới, đại bộ phận lãnh thổ là hoang mạc và xa-van. Xa-ha-ra là hoang mạc nhiệt đới lớn nhất thế giới.

CÂU HỎI

1. Tìm vị trí của châu Phi trên hình 1 ở bài 17.
2. Chỉ trên hình 1, vị trí hoang mạc Xa-ha-ra và vùng xa-van của châu Phi.
3. Nêu đặc điểm tự nhiên của hoang mạc Xa-ha-ra và xa-van của châu Phi.
4. Chỉ trên hình 1 : sông Nin, sông Côn-gô và sông Ni-giê.